

Obilježena 31. obljetnica pogibije petorice europskih promatrača u Podrutama

10.1.2023.



Prije 31 godinu, 7. siječnja 1992. godine u Podrutama kod Novoga Marofa tragično su poginula petorica članova Promatračke misije Europske zajednice. Njihov nenaoružani helikopter, koji se iz Mađarske vraćao u Hrvatsku, raketama je srušio MIG 21 tadašnje JNA, a život su izgubila četvorica talijanskih časnika i jedan francuski časnik. Kako se ne bi zaboravila žrtva europskih promatrača, Grad Novi Marof i ove je godine obilježio obljetnicu ove tragedije komemorativnim skupom.

Na ovogodišnjoj komemoraciji sudjelovali su, između ostalih, izaslanik Predsjednika RH i savjetnik predsjednika RH za obranu i nacionalnu sigurnost dr.sc. Dragan Lozančić, izaslanik predsjednika Vlade RH i ministar vanjskih poslova dr. sc. Gordan Grlić Radman uz pratnju generala bojnika Dragutina Repinca, izaslanika potpredsjednika Vlade i ministra hrvatskih branitelja Tome Medveda te brigadnog generala Zdravka Jakopa, izaslanika ministra obrane RH Marija Banožića i državnog tajnika u Ministarstvu obrane RH,

zamjenica župana Varaždinske županije Silvija Zagorec, predsjednik Skupštine Varaždinske županije dr. sc. Josip Križanić, saborska zastupnica Nadica Dreven Budinski, saborski zastupnik i gradonačelnik Novog Marofa Siniša Jenkač i gradonačelnica Varaždinskih Toplica Dragica Ratković.

Predsjednik Skupštine dr. sc. Josip Križanić u svom se govoru prisjetio tog zvjerskog čina koji je zgranuo cijelu hrvatsku javnost, a posebno stanovnike njenog sjevernog dijela koji nije bio toliko zahvaćen strašnim ratnim zbivanjima kao drugi dijelovi Hrvatske.

- Taj čin pogibije talijanskih i francuskih časnika nije bio uzaludan. On je već nakon nekoliko dana rezultirao međunarodnim priznanjem Hrvatske, najprije od naših prijatelja susjeda, a kasnije i drugih članica tadašnje Europske zajednice, a i drugih svjetskih država. Mi smo se tada ponadali da će to pomoći razrješavanju ratnih sukoba i da će neprijatelj biti, ako ništa drugo, barem malo blaži. No, prevarili smo se. Upravo nakon tih događanja oni su bili još žešći i još brutalniji u svojim zvjerskim činovima. Činjenica da je Hrvatska na vrlo težak i mukotrpan način izborila svoju samostalnost, nezavisnost, međunarodno priznanje, te kasnije slobodu samo govori u prilog tome kako nam ništa nije poklonjeno – naglasio je predsjednik Skupštine dr. sc. Josip Križanić zahvalivši se svim hrvatskim, ali i varaždinskim braniteljima na doprinosu i žrtvi koju su podnijeli za samostalnu i neovisnu Hrvatsku, danas članicu velike europske obitelji.

Gradonačelnik Novog Marofa i saborski zastupnik Siniša Jenkač naglasio je kako su europski promatrači došli donijeti mir i o njemu svjedočiti te potaknuti prestanak ratnih sukoba.

- Njihova žrtva utkana je i u priznanje Republike Hrvatske. Tadašnja jugokomunistička vojska željela je upravo ovim činom optužiti Vladu i hrvatsku državu koja još nije bila priznata i koja se borila da dokaže svoje priznanje i postojanje, kao i da svijetu dokaže da smo upravo mi žrtva, a agresori su to htjeli prikazati obrnuto. Međutim, bilo je i previše svjedoka koji su posvjedočili i ovo je jedan od događaja koji je dao pečat nastojanju hrvatske države i političkog vrha da dokažemo tko je žrtva, a tko je agresor - rekao je Jenkač.

Izaslanik predsjednika Vlade RH Andreja Plenkovića i ministar vanjskih i europskih poslova dr. sc. Gordan Grlić Radman kazao je kako je napad na helikoptere bio očajnički potez jugoslavenske armije da nasiljem zaustavi ono što se više nije moglo zaustaviti.

- To je borba za slobodu, Domovinski rat i priznanje suverenosti hrvatske države. Pucanj u helikopter i te žrtve zapravo su ubrzale priznanje Republike Hrvatske i ponavljam da ono što je prije 31 godinu, ta težnja za hrvatskom slobodom, težnja za izlazak iz umjetne i nasilne tvorevine koju je velikosrpski hegemonizam nastojao pod svaku cijenu silom zaustaviti nije se dogodio i danas vidimo gdje je Hrvatska, a gdje su sve oni sljednici te politike završili – rekao je ministar.

Izaslanik predsjednika RH i savjetnik Predsjednika RH za obranu i nacionalnu sigurnost dr. sc. Dragan Lozančić istaknuo je kako je dolazak promatračke misije Europske zajednice, u vremenu kada se hrvatski narod nalazio u vrlo teškoj situaciji, probudio nadu da Hrvatska nije sama i dodatno ju osnažio u obrani.

- Europski promatrači imali su značajnu ulogu da istina o svemu što se tada događalo u Hrvatskoj, ode u svijet. A to je bilo iznimno važno za afirmaciju pravednosti naše borbe za slobodu i međunarodno priznanje. Nas su nakon međunarodnog priznanja čekali još teški i krvavi dani, mjeseci i godine do konačne pobjede u Domovinskom ratu. Danas Republika Hrvatska kao aktivna i punopravna članica Euroatlantske zajednice vrlo aktivno doprinosi uspostavi i očuvanju mira diljem svijeta, svojim sudjelovanjem u brojnim međunarodnim vojnim misijama, operacijama i aktivnostima. Žrtva koju su članovi promatračke misije Europske zajednice napravili nikada se ne smije zaboraviti i na tome ćemo im uvijek biti zahvalni – rekao je Lozančić.

Komemoraciji su prisustvovali i veleposlanik Republike Italije u Republici Hrvatskoj NJ. E. Pierfrancesco Sacco, prva savjetnica Veleposlanstva Francuske Lilas Bernheim, te pripadnici udruga branitelja proizašlih iz Domovinskog rata.

















